

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3583/2022
21.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Јелене Ивановић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Вера Чабаркапа, адвокат из ..., против туженог ЈКП Градског саобраћајног предузећа „Београд“ из Београда, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 813/22 од 01.04.2022. године, у седници већа одржаној 21.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 813/22 од 01.04.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 5287/21 од 23.11.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништаво решење туженог број ... од 03.10.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да га врати на рад и одбачена тужба у делу којим је тражио да суд обавезе туженог да га распореди на одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 813/22 од 01.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 5287/21 од 23.11.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог од 1998. године, а по уговору о раду од 22.04.2002. године са припадајућим анексима, тужилац је обављао послове возача трамваја. Тужиоцу је оспореним решењем од 03.10.2016. године отказан уговор о раду са припадајућим анексима, јер је дана 23.05.2016. године, управљајући трамвајем самовољно зауставио трамвај ван стајалишта, изашао из трамваја у коме је било путника остављајући отворена предња врата и отишао до оближњег локала (кладионице), да би се вратио после 30 секунди, што је констатовано прегледом видео снимка камере, чиме је поступио противно правилима из члана 52. Правилника о обавезама саобраћајног особља у Градском саобраћајном предузећу Београд од 21.01.2004. године и учинио повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тач. 1) и 5) Закона о раду, члана 77. став 1. тачка 1) алинеја 1. и 5. подтачка 1) и тачком 2) алинеја 8 подтачка 3) Колективног уговора туженог од 28.01.2015. године и из члана 10. тачка 3) Уговора о раду од 22.04.2022. године. У писаној изјави од 31.05.2016.године датој пре упозорења, тужилац је изјавио да је возило зауставио испред кладионице како би уплатио тикет, а у исказу датом у својству странке изјавио је да је трамвај напустио због стомачних проблема како би отишао до тоалета, али је тоалет у кладионици био заузет, па се вратио у возило. Пре доношења побијаног решења тужилац је писмено упозорен о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се писмено изјаснио, без навођења разлога за напуштање возила, уз прилагање мишљења синдиката „Независност“ ГСП.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења и враћање на рад.

Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05....13/17-УС), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, и то: 1) ако несавесно или немарно извршава радне обавезе; 2) ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења; 3) ако нецелисходно и неодговорно користи средства рада; 4) ако не користи или ненаменски користи обезбеђена средства или опрему за личну заштиту на раду; 5) ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Према одредби члана 180. Закона о раду, послодавац је дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. ст. 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (став 1); у упозорењу из става 1. овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за

давање одговора на упозорење (став 2); упозорење се доставља запосленом на начин прописан за достављање решења о отказу уговора о раду из члана 185. овог закона (став 3).

Одредбом члана 52. Правилника о обавезама саобраћајног особља у ГСП „Београд“ прописано је да возило не сме да се остави и напусти ван гараже, осим ако је тако наложено од стране одговорног лица и тек пошто возач предузме све потребне мере обезбеђења предвиђене општим и посебним прописима за поједине типове возила, а тачком 2) алинеја 8 подтачка 3) Колективног уговора туженог прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако својом кривицом учини повреду радне обавезе самовољним напуштањем радног места у току радног времена.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца, правилно закључивши да је тужилац поступио супротно одредби члана 52. Правилника о обавезама саобраћајног особља у ГСП „Београд“ чиме је учинио повреде радне обавезе које су му стављене на терет, због чега је постојао оправдани разлог за доношење решења о отказу уговора о раду са припадајућим анексима.

Имајући у виду да је одбијен као неоснован захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, правилно је одбијен и захтев тужиоца за враћање на рад, с обзиром на акцесорни карактер захтева.

Неосновани су наводи ревизије да су тужени и нижестепени судови своје одлуке и уверења о кривици тужиоца засновали на његовом изјашњењу датом пре упозорења, те да нижестепени судови нису на правилан и поуздан начин утврдили чињенице од значаја за постојање кривице тужиоца за повреду радне обавезе у складу са налозима Врховног касационог суда из решења Рев2 2967/2020 од 25.02.2021. године, као и да се ради о вишој сили коју тужилац није могао предвидети и на коју није могао да утиче. Нижестепене пресуде нису засноване на изјави тужиоца 31.05.2016. године, већ на оцени исказа тужиоца датог у поступку пред првостепеним судом у коме нису наведени оправдани и уверљиви разлози за напуштање возила са путницима ван обележеног стајалишта.

Како се овим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиоца одбијена као неоснована, одбијен је његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 165. у вези члана 153. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић